

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สิทธิเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร : กรณีศึกษาการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครในเขตบางกอกน้อย (วันที่ 3 มีนาคม 2556) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ให้ประชาชนออกมาใช้สิทธิเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และเพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการให้ประชาชนออกมาใช้สิทธิเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อให้การวิจัยเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

- 3.1 สมมติฐานการวิจัย
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือในการวิจัย
- 3.4 การรวบรวมข้อมูลในการวิจัย
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1: ประชากรที่มีอายุมากออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมากกว่าประชากรที่มีอายุน้อย

สมมติฐานที่ 2: ประชากรที่มีการศึกษาสูงออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมากกว่าประชากรที่มีการศึกษาค่ำ

สมมติฐานที่ 3: ประชากรที่ทำงานในภาครัฐออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมากกว่าประชากรที่ทำงานภาคเอกชน

สมมติฐานที่ 4: ประชากรที่เห็นว่าผู้สมัครมีความรู้ความสามารถสูงออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมากกว่าประชากรที่เห็นว่าผู้สมัครไม่มีความรู้ความสามารถเพียงพอ

สมมติฐานที่ 5: ประชากรที่เห็นการออกไปเลือกตั้งเป็นหน้าที่ของพลเมืองออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมากกว่าประชากรที่ไม่เห็นความสำคัญของหน้าที่

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนในเขตบางกอกน้อยจำนวน 91,367 คน และกำหนดขนาดตัวอย่างด้วยวิธีของ Taro Yamane

การกำหนดขนาดตัวอย่างโดยอ้างอิงจากสูตรการกำหนดขนาดตัวอย่างของ Taro Yamane (นราศรี ไวนิชกุล, 2552) โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษารั้งนี้เท่ากับร้อยละ 95 ซึ่งหมายความว่ายอมให้มีความคลาดเคลื่อนจากกลุ่มตัวอย่าง (Sample Error) ไม่เกินร้อยละ 5 ซึ่งสูตรในการคำนวณที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้คือ

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

โดยที่ n = จำนวนของขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

N = จำนวนรวมทั้งหมดของประชากรที่ใช้ในการศึกษา

e = ความคลาดเคลื่อนจากการประมาณค่า (เท่ากับ 0.05)

เมื่อแทนค่าจะได้

$$\begin{aligned} n &= \frac{91,367}{1+91,367(0.05)^2} \\ &= 399 \text{ คน} \end{aligned}$$

นั่นคือจะต้องใช้ขนาดตัวอย่างอย่างน้อย 400 ตัวอย่างจึงจะสามารถประมาณค่าร้อยละโดยมีความผิดพลาดไม่เกินร้อยละ 5 ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ดังนั้นเพื่อความสะดวกในการประเมินผลและการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 ตัวอย่าง ซึ่งถือได้ว่าผ่านเกณฑ์ตามเงื่อนไขที่กำหนด และสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling Method) เนื่องจากเป็นวิธีที่สามารถสุ่มตัวอย่างได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ที่มีการให้คะแนนแบบเดียวกันทุกข้อโดยกำหนดในแต่ละข้อมีคะแนนเป็น 1 2 3 4 5 ตามลักษณะการตอบระดับความพึงพอใจ มี 5 ระดับได้แก่ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มากที่สุด ผู้วิจัยได้จัดทำเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยวิธีการสร้างและตรวจสอบคุณภาพดังนี้

3.3.1 ศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงาน และหลักการบริหารงานบุคคล

3.3.2 กำหนดกรอบแนวความคิดและเนื้อหาของแบบสอบถาม ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย นำมาใช้เป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม ทั้งชนิดปลายปิดและปลายเปิด

3.3.3 การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การทดสอบหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ได้สร้างแบบสอบถามขึ้นจากการตรวจสอบเอกสาร แนวความคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากนั้นได้นำแบบสอบถามไปปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบข้อคำถามให้เครื่องมือมีความสามารถวัดในสิ่งที่ต้องการวัดได้

2. การทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ได้นำแบบสอบถามไปปรับปรุงก่อนเก็บข้อมูลจริงกับกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติเหมือนกับกลุ่มที่ศึกษาวิจัยแต่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างของประชากรที่ศึกษาโดยนำไปทดสอบ(pre-test) กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คน จากนั้นได้นำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นโดยการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของครอนบาค (Cronbach's reliability coefficient alpha) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach,1990:204) ดังนี้

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left\{ \frac{1 - \sum Si^2}{St^2} \right\}$$

α = ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อถือได้

Si^2 = ความแปรปรวนของคะแนน

K = จำนวนข้อทั้งหมด

St^2 = ความแปรปรวนของคะแนนรวม

โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) มากกว่า 0.7 ถือได้ว่าแบบสอบถามฉบับนี้มีความน่าเชื่อถือซึ่งจากเครื่องมือการวิจัยนี้ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.813 ซึ่งเป็นค่าที่สามารถยอมรับได้ จึงนำเอาแบบสอบถามนี้ไปใช้ในการวิจัยต่อไป

3.4 วิธีการรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองหรือตัวแทน โดยแจกแบบสอบถามให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ให้ครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 400 ชุด ผู้วิจัยนำข้อมูลที่รวบรวมได้แล้วมาตรวจสอบความถูกต้องและความเรียบร้อย จากนั้นนำมาจัดระเบียบข้อมูลเพื่อเตรียมการสำหรับการวิเคราะห์ทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1 การลงรหัสในแบบสอบถาม

2 จัดทำคู่มือลงรหัส เพื่ออธิบายตัวแปรตามรหัสที่กำหนดไว้

3 การแปลงข้อมูลที่ได้เป็นรหัส (Code) แล้วบันทึกลงในตารางลงรหัส

4 โดยนำข้อมูลจากการลงรหัสใน Coding Form ไปบันทึกในแผ่น Diskettes

5 กำหนดคำสั่งการใช้ค่าทางสถิติ โดยนำไปวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูป

เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ แล้วนำมาวิเคราะห์ค่าทางสถิติ

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บรวบรวมแบบสอบถามแล้ว ผู้ศึกษานำมาวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมศาสตร์ SPSS (Statistical Package for Social Science Statistical) ประกอบด้วย

1. สถิติวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analytical Statistics) สถิติเชิงพรรณนาเป็นการบรรยายคุณลักษณะทั่วไปของข้อมูล ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วยสถิติต่อไปนี้

ค่าความถี่ (Frequency) คือ จำนวนค่าที่ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบ ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2. สถิติวิเคราะห์เชิงอนุมาน (Inferential Statistical) ใช้สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานเป็นแบบไม่มีพารามิเตอร์ (Nonparametric) เนื่องจากระดับการวัดของตัวแปรเป็นระดับมาตราเรียงลำดับ (Ordinal Scale) ใช้สถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน ประกอบด้วยสถิติดังต่อไปนี้

2.1 ค่าไคสแควร์ (Chi-Square Test) ใช้ในการทดสอบสมมติฐานเพื่อหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม ว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ แต่ไม่สามารถกำหนดทิศทางของความสัมพันธ์ได้ ใช้สำหรับตัวแปรระดับมาตราเรียงลำดับ (Ordinal Scale) และนามบัญญัติ (Nominal Scale) ซึ่งจะเป็นข้อมูลที่อยู่ในรูปของความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย โดยมีตัวแปรแต่ละตัวแบ่งเป็นประเภทหรือกลุ่มย่อยๆ ตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป การแปรความหมาย โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ 0.05 คือ

- ระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับหรือ น้อยกว่า 0.05 หมายความว่า ตัวแปรต้นมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม หรือ ตัวแปร 2 ตัวไม่เป็นอิสระจากกัน

- ระดับนัยสำคัญทางสถิติ มากกว่า 0.05 หมายความว่า ตัวแปรต้น ไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม หรือ ตัวแปร 2 ตัว เป็นอิสระจากกัน

ซึ่งมีสูตรการคำนวณดังนี้ การหาไคสแควร์ (Chi-Square Test) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543 : 183)

$$X^2 = \sum \frac{(O-E)^2}{E}$$

$$X^2 = \text{ค่าไคสแควร์}$$

$$O = \text{ค่าความถี่ที่ได้จากการสังเกต}$$

$$E = \text{ค่าความถี่ที่คาดหวังไว้หรือความถี่ที่ได้มาตามทฤษฎี}$$

2.2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ Gamma เป็นวิธีการวัดโดยยึดหลักการลดความคลาดเคลื่อนอย่างเป็นสัดส่วน ใช้อธิบายเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามว่าเป็นไปในทิศทางใดนั้น ให้การพิจารณาทิศทางความสัมพันธ์ของตัวแปรจากเครื่องหมาย กล่าวคือ ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าแบบลบ แสดงว่า ตัวแปรสองตัวมีความสัมพันธ์ทางลบ หมายถึงถ้าตัวแปรตัวหนึ่งมีค่าสูง ตัวแปรอีกตัวมีค่าต่ำหรือตรงกันข้าม แต่ถ้าหากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าเป็นบวก แสดงว่าตัวแปรทั้งสองตัวมีความสัมพันธ์กันทางบวก นั่นก็คือ ถ้าตัวแปรตัวหนึ่งมีค่าสูงตัวแปรอีกตัวก็จะมีค่าสูงด้วย หรือ

ในทางกลับกันถ้ามีค่าต่ำก็ต่ำทั้งคู่ สำหรับค่านัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้กำหนดระดับความเชื่อมั่น ที่ 0.05

โดยมีสูตรในการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แกมมา (Gamma G) ดังนี้

$$\text{Gamma} = \frac{P_a - P_d}{P_a + P_d}$$

$$P_a + P_d$$

P_a = จำนวนคู่ที่สอดคล้องกัน

P_d = จำนวนคู่ที่ไม่สอดคล้องกัน

สำหรับการพิจารณาถึงระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตาม นั้นพิจารณาได้ดังนี้ (James a Davis, 1971: Elementary Survey Analysis Prentice, Inc., Englewood Cliffs, and New Jersey: 49)

<u>ค่า Gamma</u>	<u>ระดับความสัมพันธ์</u>
0.00	ไม่มีความสัมพันธ์กัน
0.01 – 0.09	มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับต่ำ
0.10 – 0.29	มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับค่อนข้างต่ำ
0.30 – 0.49	มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับปานกลาง
0.50 – 0.69	มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับค่อนข้างสูง
0.70 ขึ้นไป	มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันในระดับสูง
-0.01 – 0.09	มีความสัมพันธ์ในทิศทางต่างกันในระดับต่ำ
-0.10 – 0.29	มีความสัมพันธ์ในทิศทางต่างกันในระดับค่อนข้างต่ำ
-0.30 – 0.49	มีความสัมพันธ์ในทิศทางต่างกันในระดับปานกลาง
-0.50 – 0.69	มีความสัมพันธ์ในทิศทางต่างกันในระดับค่อนข้าง
-0.70 ขึ้นไป	มีความสัมพันธ์ในทิศทางต่างกันในระดับสูง